

16 tåg har spårat ur på platser med bristande järnvägsunderhåll. Här är sammanfattningar från Trafikverkets utredningar av händelserna.

11 maj 2013 Storsund – Koler

Ett godståg spårade ur med våldsam kraft. Den direkta orsaken till urspårningen går inte att fastställa, men Trafikverket har hittat sprickor i spåret. De konstaterade att spåret var i dåligt skick och borde ha bytts ut för länge sedan eftersom just denna typ av räls är extra benägen att få sprickor.

Kostnaden för olyckan blev cirka 20 miljoner kronor. Det inkluderar förstörd infrastruktur, havererade vagnar och last.

23 juni 2013 Backsjön – Selsjön

Ett godståg spårade ur på eftermiddagen den 23 juni. Den direkta orsaken till urspårningen är tekniskt svår att fastställa, men Trafikverkets utredare konstaterar att det fanns flera brister på platsen. Bland annat var det mycket bristfälligt underlag för att hålla rälsen på plats. Skadorna har kostat omkring 2,6 miljoner kronor att återställa.

10 augusti 2013 Urspårning Harrträsk-Ripats

Ett godståg spårade ur efter att ha kört över en solkurva. Den direkta orsaken till urspårningen var att spåret inte var tillräckligt stabilt. En avgörande och bidragande orsak till urspårningen, var underhållsarbetet som hade utförts tidigare och medfört att spårstabiliteten blivit nedsatt.

Den mest troliga orsaken till att solkurvan uppstod var att full spårstabilitet inte var uppnådd i kombination med att befintlig rälsmängd troligen var felaktig sedan tidigare. Uppskattningsvis uppstod skador för totalt 19 miljoner kronor.

15 augusti 2013 Avesta – Krylbo – Hökmora – Karbenning

En vagn på ett godståg spårade ur och släpade med tåget en lång sträcka. Orsak till urspårningen var en rad samverkande spårsläpningar. Skadorna som den urspårade vagnen orsakade längs banan blev mycket dyra att återställa. Totalt uppskattar Trafikverket skadekostnaderna till drygt 35 miljoner kronor.

10 december 2013 Hoting - Rossön

Tåget framfördes med en hastighet av 70 kilometer i timmen. Plötsligt small det till under loket och föraren bromsade omedelbart tåget till stopp. Det hade spårat ur. Den direkta orsaken var att det uppstod ett rälsbrott i spåret. Bakomliggande orsak var att banan var i dåligt skick och behövde rustas upp.

Skadorna beräknas ha kostat 1,4 miljoner kronor att återställa.

20 december 2013 Trehörningsjö

Ett lok och en vagn spårade ur efter att ha kört över en järnvägsövergång. Vägtrafiken över plankorsningen hade dragit med sig sand, is och snö i spåret. Men ingen röjning av is hade gjorts de senaste dagarna. Dessutom saknade övergången skydd som förhindrar isbildning.

7 januari 2014 Huddinge

Ett godståg spårade ur. Växeln var nedsliten och reparation av växeln hade inte utförts.

Växeln var känd för att ha problem eftersom den tidigare hade haft ett stort antal besiktningssamtal på lösa bultar, skruvar och muttrar. Sliten, utvalsad och låg korsningsspets indikerar att den borde bytts ut tidigare.

14 februari 2014 Storfors – Kristinehamn

På kvällen den 14 februari spårade ett godståg ur. Bidragande och bakomliggande orsaker till urspårningen kan ha varit en samverkan mellan de två spårlägesfelen på platsen där vagnen först spårade ur.

Skadorna på järnvägsanläggningen hade troligen blivit mycket värre om vagnarna hade varit lastade med containers. Dessa hade kunnat falla av och skada både kontaktledningsanläggningen och andras egendom, samt att urspårningen hade kunnat bli mycket mer omfattande.

Skador för 5,5 miljoner kronor uppstod.

16 maj 2014 Tågsjöberg

Ett tåg lastat med timmer spårade ur. Orsaken var att rälsen gav vika i sidled. Bakomliggande orsak var att banan var i dåligt skick och behövde rustas upp. Stora skador uppstod på infrastrukturen.

9 juli 2014 Ovansjö-Alby

Ett godståg spårade ur med våldsamt kraft. 15 vagnar hamnade utanför spåret. Olycksutredare har tillsammans med Trafikverkets spårtekniker kommit fram till att det med stor sannolikhet var en begynnande solkurva som orsakade urspårningen. Solkurvan kunde uppstå bland annat på grund av bristande underlag.

9 juli 2014 Stöde – Nedansjö Urspårning

Ett posttåg spårade ur på grund av en solkurva. Alltför höga tryckkrafter i spåret i kombination med nedsatt spårstabilitet ledde till solkurva som i sin tur orsakade urspårningen. Spåret var olämpligt konstruerat.

20 augusti 2014 Stockholm Central

När posttåget rullade över en växel uppstod ett brott i växeln och det spårade ur. Växeln hade haft en utmattningspricka i godset under en okänd tidsrymd. Påfrestningarna av många tågpassager i samband med sättningar i underlaget blev till slut för stora och brottet uppstod när posttåget passerade. Sprickan som orsakade rälsbrottet hade inte upptäckts vid säkerhetsbesiktningar som genomförts.

19 november 2015 Nyfors – Arnemark

Ett godståg spårade ur med en vagn, som släpades med en sträcka. På platsen där vagnen spårade ur fanns det flera fel. Det mest anmärkningsvärda gäller skevningsfel, som är den mest kritiska parametern för urspåringsrisk av godsvagnar vid små kurvor.

En del anmärkningar hade åtgärdats innan olyckan, men de som fanns på urspårningssträckan blev inte föremål för åtgärd på grund av tidsbrist.

2 december 2015 Frövi – Sällinge

Tidigt på morgonen, strax efter klockan tre, spårade sista vagnen i godståg ur i en växel. Vagnen fortsatte att släpas urspårad i en mil. Den orsakade mycket omfattande skador på spåranläggningen.

Förutom skadorna på järnvägsanläggningen och den urspårade vagnen fick urspårningen mycket omfattande konsekvenser för järnvägstrafiken i Sverige.

Växeln hade allvarliga brister och vid tidigare besiktning hade de inte bedömts korrekt.

14 september 2016 Lökom – Övergård Urspårning

Ett godståg spårade ur med en lastad vagn. Hastigheten på banan var nedsatt, men spåret hade inte anpassats för den sänkta hastigheten. Det hade orsakat stort slitage på spåret.

27 juni 2018 Skymossen – Hallsberg

På eftermiddagen spårade ett godståg ur. Det hade under lång tid varit varmt, orsaken var en solkurva som uppstod när tåget passerade. Solkurvan kunde uppstå på grund av mycket lokal, tillfällig instabilitet på ett mycket kort spårområde.

Källa: Trafikverkets utredningsrapporter